Ontwikkeling van nieuw implementatiemateriaal gebaseerd op Belgische richtlijnen voor COPD aangevuld met kwaliteitsonderzoek naar de toepasbaarheid hiervan in de huisartsenpraktijk.

Haio: VAN BEMMELEN Sinéad , U.A.
Promotor: VAN ROYEN Paul , U.A.
Praktijkopleider: Borkelmans Hilde , Gulikers Maria , HARDY Luc , SIMONS Sven , TEUWEN Jo , VANELDEREN Pascal

Context: Het naleven van evidence-based medicine is essentieel voor zorgmedewerkers in de eerstelijn, waarbij up to date richtlijnen noodzakelijk zijn. Binnen deze masterproef richten we ons op de herziening van de richtlijnen voor chronische obstructieve longziekte (COPD) in de huisartsenpraktijk. COPD, een progressieve longziekte die leidt tot ademhalingsproblemen en een grote impact heeft op de kwaliteit van leven, wordt steeds prevalenter. Door een uitgebreide literatuurstudie zullen we nagaan of de Belgische richtlijn van Domus Medica uit 2008 nog up to date is, door deze te vergelijken met recentere richtlijnen zoals die van Nederlands Huisartsen Genootschap(NHG) uit 2021 en het Chronic Obstructive Pulmonary Disease (GOLD) rapport van 2023

Onderzoeksvraag: 1. Wat is de niet-medicamenteuze behandeling van COPD bij volwassenen in de huisartsenpraktijk? 2. Wat is de medicamenteuze behandeling van COPD bij volwassenen in de huisartsenpraktijk? 3. Hoe evalueert men in de huisartsenpraktijk de mate waarin COPD onder controle is bij volwassenen? 4. Wat is de behandeling van een COPD exacerbatie bij volwassenen in de huisartsenpraktijk?

Methode: De methode is gebaseerd op de leidraad van WOREL voor het ontwikkelen van een richtlijn. (1) Hierin worden de verschillende methodologische stappen voor het ontwikkelen van een richtlijn of om een bestaande richtlijn te herzien, beschreven. Eerst werden klinische vragen aan de hand van PIPOH- elementen geformuleerd. Vervolgens werden de gevonden en geïncludeerde richtlijnen onderworpen aan verschillende screeningsstappen: het toepassen van Agree II en het waarderen van de aanbeveling naar samenhang, courantheid en toepasbaarheid. Vervolgens werd er nagegaan of de aanbevelingen uit de bronrichtlijn moesten worden aangepast op basis van het resultaat uit de screening.

Resultaten: Voor de eerste en derde klinische vraag konden de aanbevelingen uit de bronrichtlijn, de richtlijn van NHG, worden behouden. Voor de derde klinische vraag, moesten de aanbevelingen worden aangepast, aan de hand van het GOLD rapport. Voor de vierde klinische vraag werd de Belgische richtlijn van Domus Medica als bronrichtlijn gehanteerd. Deze richtlijn bleek gedateerd, dat adaptatie noodzakelijk was. Adaptatie werd gedaan aan de hand van de richtlijn van NHG en het GOLD rapport.

Conclusie: Binnen deze masterproef werd een aanzet gemaakt tot het ontwikkelen van een nieuwe Belgische richtlijn. Er werd een literatuurstudie verricht om na te gaan of de huidige richtlijn up to date is. Er werd een voorstel gemaakt voor nieuwe Belgische aanbevelingen over de behandeling van COPD bij volwassenen binnen de eerste lijn, aan de hand van de resultaten van deze literatuurstudie. Uit deze literatuurstudie bleek dat de aanbevelingen op klinische vragen één en drie konden worden behouden uit de bronrichtlijn, maar de aanbevelingen op klinische vragen twee en vier moesten worden aangepast aan de hand van meer recentere literatuur.